



ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงนกกระทา ในจังหวัดแพร่

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดให้ข้อมูลในแบบสอบถามนี้ ซึ่งจะนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น พร้อมนี้ขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อเจ้าของฟาร์ม(นาย/นาง/นางสาว) _____
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุ _____ ปี
4. การศึกษา 1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย 4. ปริญญาตรี
 5. สูงกว่าปริญญาตรี
5. เริ่มประกอบอาชีพเลี้ยงนกกระทาเมื่อ พ.ศ. _____ ระยะเวลาถึงปัจจุบัน _____ ปี
6. ท่านประกอบอาชีพเลี้ยงนกกระทาเป็น อาชีพหลัก อาชีพเสริม
7. ที่ตั้งของโรงเรือน _____
8. พื้นที่โรงเรือน _____ ตารางเมตร
9. ปัจจุบันมีนกกระทาทั้งสิ้น _____ ตัว ตัวเมีย _____ ตัว ตัวผู้ _____ ตัว
10. ท่านลงทุนทำฟาร์มเลี้ยงนกกระทาด้วยแหล่งเงินทุนจาก
 ทุนส่วนตัว ทุนส่วนตัวและทุนภายนอก จาก _____
11. จำนวนลูกนกกระทาที่เลี้ยง _____ ตัว/รุ่น
12. ระยะเวลาที่ใช้ในการเลี้ยงนกกระทา _____ เดือน/รุ่น
13. ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงนกกระทา
1. _____
2. _____
3. _____

14. ข้อเสนอแนะในการเลี้ยงนกกระทา

1. _____
2. _____
3. _____

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับด้านต้นทุนและรายได้ต่าง ๆ

- ต้นทุนในการเลี้ยงนกกระทา

รายการ	จำนวน	จำนวนเงิน (บาท)	อายุการใช้งาน	หมายเหตุ
โรงเรือน				
กรงนกกระทา				
อุปกรณ์การให้อาหาร				
อุปกรณ์การให้น้ำ				
ถังใส่อาหาร				
สวิงตักนก				
เครื่องมือเกี่ยวไข่				
อื่นๆ โปรดระบุ				

- ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงนกกระทา

รายการ	จำนวนเงิน/ต่อรุ่น (บาท)
ค่านกกระทา	
ค่าอาหาร	
ค่าแรงงาน	
ค่าน้ำ	
ค่าไฟฟ้า	
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาโรงเรือน และอุปกรณ์	
อื่น ๆ โปรดระบุ	

- รายได้จากการเลี้ยงนกกระทา

รายการ	จำนวนเงิน/ต่อรุ่น (บาท)
ผลตอบแทนจากการเลี้ยงนกกระทา	
ผลตอบแทนจากการจำหน่ายนกกระทา	
รายได้จากการจำหน่ายมูลนกกระทา	

- ราคาที่จำหน่ายได้ ท่านมีความเห็นว่า

พอใจ

ไม่พอใจ เนื่องจาก _____



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ข

แผนพัฒนาการเกษตรด้านสัตว์ปีก (นกกระทา)

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549)

1. สถานการณ์เศรษฐกิจการปศุสัตว์ด้านนกกระทา

1.1 การผลิต

1) ปริมาณการผลิต

นกกระทาที่ผลิตในปัจจุบันมีอยู่ 2 พันธุ์ คือ นกกระทาพันธุ์ไข่ ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นพันธุ์ญี่ปุ่น ซึ่งประเทศไทยนำเข้ามาจากญี่ปุ่นเมื่อนานมาแล้วกว่า 50 ปี และนกกระทาพันธุ์ลูกผสมระหว่าง นกกระทาที่นำเข้ามาจากฝรั่งเศส ซึ่งเป็นพันธุ์เนื้อผสมกับพันธุ์ไข่ ซึ่งนำเข้าเมื่อ 3 - 4 ปีมาแล้ว เป็นการเลี้ยงโดยเกษตรกรรายย่อยกระจายอยู่ทั่วประเทศโดยเฉพาะพันธุ์ไข่ แต่มีการเลี้ยงหนาแน่น จะอยู่ที่จังหวัดภาคกลาง เช่น อุดรธา อ่างทอง สิงห์บุรี ปทุมธานี โดยเฉพาะที่จังหวัดอ่างทองเลี้ยง นกกระทามากที่สุดกำลังผลิตปัจจุบันเกษตรกรเลี้ยงแม่พันธุ์ไข่ประมาณ 2.41 - 2.86 ล้านตัว ผลิต ไข่ นกกระทาได้วันละประมาณ 1.7 - 2 ล้านฟอง นกกระทาให้ไข่ได้ตลอดปี มีอัตราการไข่ร้อยละ 70 หรือไข่ 255 ฟอง/ตัว/ปี รวมกำลังการผลิตไข่ นกกระทาได้ปีละ 620 - 730 ล้านฟอง ในจำนวนนี้ ผลิตเป็นไข่ นกกระทากระป๋องไปจำหน่ายต่างประเทศปีละ 80 - 100 ล้านฟอง นอกนั้นบริโภค ภายในประเทศ สำหรับนกกระทาเนื้อเกษตรกรผลิตนกเนื้อได้วันละประมาณ 8.51 - 9.73 ล้านตัว โดยมีแม่พันธุ์เนื้อ 58,000 - 66,000 แม่/ปี เนื้อนกส่วนใหญ่ผลิตเพื่อบริโภคภายในประเทศ

2) ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรรายย่อยค่อนข้างสูง เนื่องจากเกษตรกรเลี้ยงนกด้วยอาหารผสม มีโปรตีนและราคาสูงเกษตรกรไม่สามารถผสมอาหารได้เอง และการเลี้ยงนกระยะอายุแรกเกิดถึง เริ่มไข่มีการสูญเสียมากกว่าร้อยละ 40 จึงทำให้ต้นทุนโดยรวมสูง จึงทำให้ต้นทุนโดยรวมสูง ปัจจุบันไข่ นกกระทา 1 ฟอง ต้นทุนค่าอาหารฟองละ 0.23 - 0.25 บาท ไม่รวมค่าเสื่อมโรงเรือนและ แรงงาน เกษตรกรขายได้ฟองละ 0.42 - 0.45 บาท สำหรับ นกเนื้อมีชีวิต 7 ตัว หนัก 1 กิโลกรัม กินอาหาร 3 - 3.5 กิโลกรัม ๆ ละ 9 บาท ต้นทุนค่าอาหาร 27-31 บาท ไม่รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกษตรกรขายนกเนื้อมีชีวิตได้กิโลกรัมละ 48 - 50 บาท

1.2 การตลาด

1) การบริโภค

ตลาดไข่นกกระทาส่วนใหญ่ผลิตเพื่อบริโภคภายในประเทศร้อยละ 85 ส่งออกร้อยละ 15 ตลาดไข่นกกระทาเป็นตลาดทั่วไปมีอยู่ทั่วประเทศทุกภูมิภาคของประเทศ ความต้องการของตลาดเพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรและการส่งเสริมยังจำกัดของตลาดไข่นกกระทา คือ วิธีการปรุงอาหารจากไข่นกกระทายังไม่หลากหลาย สำหรับเนื้อนกกกระทาที่ได้จากการปลดระวางแม่ไก่ และนกตัวผู้ขุนก็มีตลาดอยู่ใช้สำหรับประกอบอาหารประเภทนก และอาหารตามสั่ง ความต้องการยังมีอยู่มากไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด

2) ราคา

ราคาไข่นกกระทาขายจากฟาร์ม ราคาค่อนข้างคงที่ คือฟองละ 0.42 - 0.45 บาท ผู้บริโภคซื้อได้ราคาไข่สดฟองละ 0.70 - 0.75 บาท ซึ่งค่อนข้างจะแพงเมื่อเปรียบเทียบกับไข่ไก่

3) การนำเข้า

พันธุ์นกกกระทาส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 95 เป็นพันธุ์นกกผลิตในประเทศ จะมีการนำเข้าพันธุ์โดยเฉพาะนกเนื้อบ้างเล็กน้อย สำหรับไข่นกกระทา และผลิตภัณฑ์จากนกกกระทาไม่มีการนำเข้า

2. ปัญหาด้านการผลิต

2.1 ปัญหาด้านการผลิต

พันธุ์นกกกระทาทั้งพันธุ์เนื้อและพันธุ์ไข่ ยังไม่มีการวิจัยที่ต่อเนื่องให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทำให้อัตราการให้ไข่และผลผลิตไม่สูง ต้นทุนสูง เลี้ยงยาก นกเหล่านี้เลี้ยงด้วยอาหารที่มีโปรตีนสูงร้อยละ 24 - 30 ทำให้นกที่เริ่มไข่จนถึงอายุไข่ 3-4 เดือนแรกจะตายมาก ตายสูงถึงร้อยละ 40 เกษตรกรจึงต้องใช้จ่ายปฏิชีวนะเข้มข้น จึงทำให้นกรอดตายได้ แต่มีผลสารตกค้างในไข่นก มีปัญหาด้านการส่งออก จึงจำเป็นจะต้องช่วยเหลือและรีบเร่ง ในด้านการวิจัยพันธุ์นกกให้อาหารคุณภาพต่ำและใช้น้อย โดยทำการวิจัยร่วมกับเกษตรกรในพื้นที่และขณะเดียวกันเป็นที่ฝึกอบรมถ่ายทอดทางวิชาการให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโดยตรง และส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกร

2.2 ปัญหาด้านการตลาด

ปัญหาตลาดในประเทศไทยยังมีสัดส่วนที่ต่ำมาก เมื่อเปรียบเทียบกับตลาดไข่ไก่หรือไข่เป็ด ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากการณรงค์ส่งเสริม และราคาไข่ที่ผู้บริโภคซื้อค่อนข้างจะสูงถ้าเปรียบเทียบกับไข่ไก่ จึงควรมีการศึกษาลดต้นทุน สำหรับตลาดต่างประเทศมีปัญหาคุณภาพไข่นก คือ มีสารตกค้างประเภทยาปฏิชีวนะสูงเกินมาตรฐานเป็นข้อจำกัดการส่งออก

3. แนวโน้มและเป้าหมายการผลิตในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9

3.1 ความต้องการไข่และเนื้อนกกกระทาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9

จากการคาดคะเนความต้องการของตลาดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยพิจารณาจากข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่สู่ประชาชนผ่านสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะวารสารรายปักษ์ หนังสือพิมพ์ และการจัดสัมมนาผู้เลี้ยงนกกกระทาโดยกรมปศุสัตว์ จำนวน 3 ครั้ง ในปี 2541, 2542 และ 2543 คาดว่าการเลี้ยงนกกกระทาจะเพิ่มมากขึ้นในอัตราร้อยละ 5 จากฐานการผลิตปัจจุบัน คือ ปี พ.ศ.2549 ประชากรนกกกระทาพันธุ์ไข่ประมาณ 3.20 ล้านตัวเพื่อผลิตไข่นกจำนวน 816 ล้านฟอง และพ่อแม่พันธุ์นกเนื้อ 78,000 ตัว เพื่อผลิตขุน 11.89 ล้านตัว หรือ เท่ากับเนื้อนก 1.78 ล้านกิโลกรัม

4. แนวทางพัฒนาการเลี้ยงนกกกระทาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9

4.1 โอกาส

1. ด้านการผลิต

การผลิตมีโอกาสมเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนได้อีกมาก โดยเฉพาะอัตราการไข่ปัจจุบันค่อนข้างต่ำอันเนื่องจากการไม่ได้รับการวิจัยพันธุ์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เกษตรกรยังใช้พันธุ์ดั้งเดิมถ้ามีการวิจัย 2-3 ปี ก็สามารถเพิ่มผลผลิตไข่ได้สูงถึง 300-320 ฟอง/ตัว/ปี นอกจากนี้จะต้องวิจัยด้านอาหาร ลดต้นทุนอาหาร โดยการลดโปรตีนลงเป็นร้อยละ 15 - 17 ก็จะช่วยลดต้นทุนได้อีกมาก

4.2 การพัฒนาพันธุ์นกกกระทาไข่และนกกกระทาเนื้อ ยังไม่มีการวิจัยและพัฒนาเพิ่มผลผลิตที่เป็นรูปธรรมสู่เกษตรกรรายย่อย

1. ปัญหาด้านการจัดหาอาหารนกกกระทา ยังไม่ได้รับการวิจัยให้เหมาะสมกับสภาพของเกษตรกรรายย่อย แต่มุ่งเน้นที่อาหารมีคุณภาพสูง ราคาอาหารและต้นทุนก็จะสูงเป็นเงาตามตัว ควรมีการวิจัยลด ต้นทุนค่าอาหารนกกกระทา โดยใช้อาหารไก่ไข่เป็นหลัก

2. การจัดการด้านสุขภาพยังไม่มีการวิจัย ทดสอบอย่างเหมาะสม เกษตรกรเลี้ยงนกในโรงเรือนเดิมติดต่อกันมาหลายปี ทำให้คอกเป็นที่สะสมของโรค ควรให้มีการศึกษาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในพื้นที่โดยตรง

3. องค์การของเกษตรกรผู้เลี้ยงนก ยังไม่ได้มีการรวมกลุ่มกันเป็นนิติบุคคล แต่เป็นการรวมกลุ่มหลวม ๆ เพื่อวัตถุประสงค์การผลิตและจำหน่ายเท่านั้น แต่ยังไม่เป็นสมาคมที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเพื่อเป็นศูนย์กลางการประสานข้อมูลและบริการด้านอื่นๆ และการวางแผนการผลิตร่วมกัน

4.3 การส่งออก

ไข่นกกระทาได้มีการส่งออกในรูปแบบไข่บรรจุกระป๋องไปตลาดยุโรป ปีละ 80 – 100 ล้านฟอง การส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาตั้งแต่ปี 2539 – 2543 แต่มีปัญหาที่คุณภาพไข่นกกระทาที่มีการสารตกค้างจากการเลี้ยงแม่ไก่เกินมาตรฐานยุโรป จึงทำให้การส่งออกไม่เพิ่มเท่าที่ควร และมีการชะลอการส่งออกในช่วงปี 2541 แต่ถ้าได้รับการแก้ไขจะสามารถเป็นสินค้าออกอีกชนิดหนึ่งได้ สำหรับเนื้อนกกระทาในปี 2543 ได้เริ่มมีการส่งออกไปประเทศมาเลเซีย และตะวันออกกลาง ความต้องการยังมีอยู่สูงควรได้มีการศึกษาตลาดต่างประเทศโดยเร่งด่วน

5. กลยุทธ์ในการดำเนินงานพัฒนานกกระทา

1. กลยุทธ์ด้านการผลิต

1. พัฒนาสายพันธุ์นกเนื้อ และนกไข่ให้มีผลผลิตสูง เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เลี้ยงง่าย ทนทานโรค และไม่ต้องฉีดวัคซีน
2. พัฒนาสูตรอาหารที่มีส่วนผสมที่เกษตรกรผลิตได้เองในฟาร์ม และเป็นสูตรอาหารที่มีต้นทุนต่ำราคาถูก
3. ทำการวิจัยและพัฒนาด้านพันธุ์ การตลาดและการแปรรูปร่วมกันระหว่างภาครัฐและเกษตรกรดำเนินงานในพื้นที่การผลิตของเกษตรกรโดยตรง

2. กลยุทธ์ด้านการตลาด

1. สนับสนุนส่งเสริมให้เอกชนแปรรูปไข่นกเพื่อการส่งออก
2. ส่งเสริมให้ประชาชนบริโภคไข่นกกระทาเพิ่มขึ้น
3. ลดต้นทุนการผลิตให้ราคาไข่นกและเนื้อไก่ใกล้เคียงกับผลิตภัณฑ์จากไก่
4. ส่งเสริมให้โรงเรียนเลี้ยงนกกระทาเพื่อผลิตไข่เป็นอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน
5. ปรับปรุงคุณภาพไข่นกกระทาให้ตรงตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ เช่น ลดปริมาณสารพิษตกค้างในไข่ ปรับสีของไข่แดงให้ได้มาตรฐานสากล และปรับปรุงคุณภาพของเปลือกไข่ เป็นต้น
6. พัฒนาองค์กรเกษตรกรให้สามารถบริหารงานการผลิต การส่งออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวชนิดา รมยานนท์	
วัน เดือน ปี เกิด	9 ตุลาคม 2518	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2539	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (สาขาการบัญชี) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ
	พ.ศ. 2543	บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2543 – 2544	อาจารย์ โรงเรียนพณิชยการเชียงใหม่
	พ.ศ. 2545 – ปัจจุบัน	รับราชการ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี สำนักงานสรรพากรพื้นที่แพร่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved